

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Glasi Slovencev v Argentini

Leto LXXXI | 21. marca 2022 - Buenos Aires, Argentina | Št. 3

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

ZEDINJENA SLOVENIJA IN SVOBODNA SLOVENIJA PODPIRATA UKRAJINO IN PROSITA ZA MIR

Ko je Rusija 24. februarja napadla Ukrajino, je ves svet onemel. Čeprav je ameriški predsednik Biden že nekaj mesecev prej napovedal rusko invazijo, je svet upal, da bodo diplomatski mirovni pogovori uspešni... a na žalost ni bilo tako. Zato želimo v tej številki Svobodne Slovenije izraziti podporo ukrajinskemu narodu, s katerim se počutimo zelo blizu. Upamo, da bo Bog razsvetlil vladarje, da bodo v miru in medsebojnem spoštovanju dosegli hitro prekinitev vojne, ki je povzročila na tisoče mrtvih in milijone beguncev.

Ruska invazija na Ukrajino ni prvi Putinov oboroženi napad na nekdanje sovjetske republike. Najprej je bila Čečenija leta 1999, nato Gruzija leta 2008 in Krim leta 2014.

Čečenija je bila del Zveze sovjetskih socialističnih republik in je leta 1991 z nasprotovanjem ruske vlade pridobila neodvisnost. Leta 1994 so Čečenijo napadle ruske čete, da bi zatrle to gibanje za neodvisnost. Tri leta kasneje se je, zaradi hudega odpora Čečenov, ruska vojska morala umakniti. Leta 1999 so novi spopadi med Čečeni in ruskimi vojniki spodbudili drugi ruski vojaški napad. Februarja leta 2000 je Putin napadel, osvo-

jil in opustošil čečensko prestolnico Grozni. Leta 2003 je bila Čečenija vključena v Rusko federacijo, vojna pa se je končala leta 2009. Brutalnost ruskega napada je pritegnila pozornost sveta, po različnih ocenah je bilo število mrtvih na stotine tisoč. Danes je Čečenija v Ruski federaciji pod trdnim nadzorom Ramzana Kadirova.

Gruzija se nahaja na pomembnem križišču, kjer se srečata Evropa in Azija. Po razpadu ZSSR je leta 1991 postala neodvisna država. Toda kasnejši gospodarski in politični vpliv ZDA v državi in njene težnje po pridružitvi Evropski uniji in Natu so povzročili zaskrbljenost v Rusiji. Napeti odnosi Gruzije z Rusko federacijo so se poslabšali s podporo Moskve odcepljenima regijama Abhazije in Južne Osetije, kar je avgusta 2008 povzročilo kratko, a smrtonosno vojno.

Rusija je gruzijske čete pregnala iz Južne Osetije in Abhazije. Po petih dneh spopadov, v katerih je umrlo na stotine ljudi, sta obe strani podpisali mirovni sporazum s posredovanjem Francije. Rusija je obe odcepljeni regiji priznala kot neodvisni državi, ki sta še danes pod ruskim nadzorom.

V začetku leta 2014 je Krim postal žarišče ene najhujših kriz med Rusijo in Zahodom po hladni vojni, potem ko je bil po valu pro-evropskih protestov odstavljen ukrajinski pro-ruski predsednik Viktor Janukovič. Moskva se je odločila posredovati.

Večji del februarja 2014, je Putin tiho pošiljal na tisoče dodatnih vojakov v ruska oporišča na Krimu. Na polotok se je preselilo tudi veliko civilnih »prostovoljcev«. V petek, 28. februarja je Rusija postavila kontrolne točke na cestnih križiščih med celinsko Ukrajino in polotokom Krim. Pro-ruski voditelji so trdili, da morajo Krimске prebivalce zaščititi pred

»ekstremisti«, ki so prevzeli oblast v Kijevu. 16. marca so organizirali referendum, na katerem so prebivalstvo vprašali, ali želijo, da se avtonomna republika pridruži Rusiji. Ukrajina in Zahod sta referendum smatrala za nezakonitega. Rusija ga je podprla in po podatkih lokalnih uradnikov je 95,5% volivcev podprlo priključitev Krima Rusiji.

Dva dni po objavi rezultatov referendumu je Putin potrdil invazijo Krima s podpisom zakona o vključitvi Krima v Rusko federacijo.

Ali je mogoče te invazije primerjati z invazijo na Ukrajino? Čeprav je vsaka od vojn edinstvena, strokovnjaki menijo, da imajo skupnega imperialistično vizijo Kremlja. Rusija si prizadeva za brezpogojno politično in vojaško predajo v vsej Ukrajini. Želi njeno kapitulacijo in popolno demilitarizacijo. Analitiki menijo, da je ruska invazija na Ukrajino morda šele začetek, prva faza vojne, ki bi lahko imela desetletja posledic za ves svet.

Tajni dokument ameriške vojske, ki je prišel v javnost na aferi Wikileaks, je že pred desetimi leti razkril Putinove politične načrte za rusko prevlado v Evraziji kot maščevanje proti širitvi Nata. Putin naj bi načrtoval to prevlado na štirih ključnih prizoriščih: skupini držav v vzhodni in srednji Evropi, skupini

obrobni nekdanjih sovjetskih držav v Srednji Aziji, skupini baltskih držav in nazadnje skupini držav v osrčju Evrope.

Če je analiza, ki jo vsebuje ta dokument točna, kaže, da izbruh največje vojaške akcije v Evropi po drugi svetovni vojni ne gre zgolj za interese Rusije v Ukrajini. Gre za dolgotrni načrt Putina, ki je bil sprožen pred nekaj več kot 15 leti, da bi po potrebi z denarjem, energijo ali vojaško silo znova zavzel celotno območje nekdanjega sovjetskega vpliva Rusije. Je Putinova invazija na Ukrajino torej le naslednja faza v njegovi dolgi vojni proti Evropi?

Rusija je tako decembra lanskega leta mobilizirala na tisoče vojakov in tankov na mejo z Ukrajino, vendar je skozi mesece zanikala, da načrtuje invazijo. Kljub vsem naporom Zahoda, da bi se preprečila vojna, je Putin 22. februarja mobiliziral vojsko na območje regij Doneck in Lugansk »za izvajanje mirovni funkcij« ter priznal neodvisnost teh dveh regij Ukrajine, ki sta od leta 2014 pod nadzorom proruskih skupin. 24. februarja je Putin odredil oborožen napad na Ukrajino in invazijo imenoval »posebno vojaško operacijo« in »boj za denacifikacijo in demilitarizacijo Ukrajine«.

Posledice te invazije dnevno gledamo na televizijskih oddajah: na tisoče mrtvih (med njimi mnogo civilistov in celo otrok), bombardiranje in razdejanje civilnih objektov, celo bolnišnic, več kot dva milijona ukrajinskih beguncev je že moralo zapustiti svojo domovino.

Čeprav je Zahod odredil mednarodno pomoč za Ukrajino in gospodarske sankcije proti Rusiji, Putin nadaljuje z invazijo. Po vsem svetu so se vršile manifestacije v podporo Ukrajini, tudi v Sloveniji in Argentini. Pogajanja za mir so do danes bila neuspešna.

SHOD ZA MIR v Buenos Airesu

Prve dni marca je naša skupnost prejela vabilo: ukrajinska skupnost v Argentini vas v nedeljo, 6. marca, vabi na shod za mir.

Čeprav je minilo že več kot 30 let, Slovenci nismo pozabili na podporo, ki so nam jo v času osamosvojitve naše matične domovine nudili ukrajinski bratje. Takrat so nam oni stali ob strani, ko smo sanjali o samostojni državi, se veselili osamosvojitve in tudi takrat, ko smo javno zahtevali konec napada JLA.

Zedinjena Slovenija je vsem Slovincem v Argentini nemudoma posredovala vabilo:

Zedinjena Slovenija se pridružuje ukrajinski skupnosti, s hvaležnostjo za podporo, ki smo jo prejeli ob težkih dneh vojne za osamosvojitve naše domovine. Vabimo vse Slovence, da našo podporo javno izkažemo na shodu v nedeljo, 6. marca, ob 17.30, pred buenosaireško stolnico.

Vabilo se je hitro razširilo med člani skupnosti in tudi drugimi Slovenci, in ob določeni uri so številni rojaki stali pred buenosaireško stolnico s slovenskimi zastavami.

Seveda nas je malo skrbelo, ker naša zastava, vsaj od daleč, spominja na rusko. In res

se je več ljudi približalo in nas povprašalo, če smo Rusi ali od kot je naša zastava. Kasneje smo celo v nekaterih medijih zasledili tovrstne komentarje. Vsekakor je slovenska zastava ponosno in odločno vihrala na srečanju in pričala o naši podpori bratom Ukrajincem.

Zbrana množica je napolnila Majski trg pred argentinsko vladno palačo in se počasi začela pomikati proti Obelisku, simbolu mesta Buenos Aires, kjer je bil načrtovan centralni del shoda.

Organizatorji so ocenili, da se je shoda udeležilo okoli 5000 oseb. Na čelu so stali župan

mesta Buenos Aires, Horacio Rodríguez Larreta, nekdanja ministrica Patricia Bullrich, vodstvo ukrajinske skupnosti v Argentini, s predsednikom osrednjega krovnega društva RCU, dr. Pedrom Lylykom ter predsednikom kulturnega društva Prosvita, arh. Jorgejem Danylyszyn na čelu. Prisoten je bil tudi ukrajinski škof Daniel Kozelinski in številne druge osebnosti.

Napisi na zastavah in plakatih udeležencev so zahtevali takojšen umik Putina in njegove vojske iz Ukrajine.

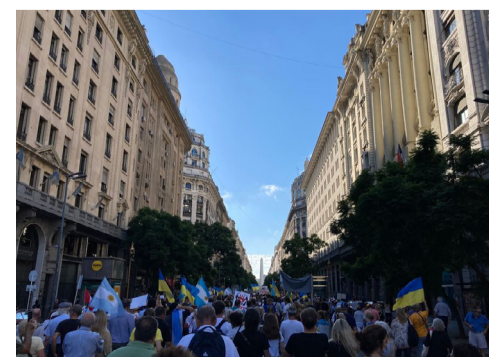
Množica je počasi prehodila malo manj kot kilometer, ki loči oba trga. Mimoidoči so gledali, nekateri so ploskali, vozniki avtomobilov, ki so naenkrat ostali sredi zastoja so malo manj prijazno spremljali dogajanje.

Na odru pod buenosaireškim obeliskom je prevzel besedo arh. Danylyszyn, ki je poudaril, da je z invazijo miroljubne Ukrajine Rusija prekršila načela ustanovne listine Združenih Narodov ter budimpeški memorandum, podpisan 5. 12. 1994, katerega podpisnica je tudi Rusija. V njem je bilo določeno, da v zameno za to, da Ukrajina s svojega ozemlja umakne vse jedrske orožje, so podpisnice memorandumu Ukrajini ponudile varnostna zagotovila pred grožnjami ali uporabo sile

proti njeni ozemelski celovitosti ali politični neodvisnosti. Poleg tega so se zavezale, da bodo spoštovale suverenost Ukrajine in njene obstoječe meje ter se vzdržale gospodarske prisile, ki je namenjena podrejanju Ukrajine njihovim lastnim interesom.

Predsednik krovnega društva RCU, Pedro Lylyk, se je v svojih besedah spomnil številnih ukrajinskih otrok, ki umirajo zaradi bomb na civilne objekte ter opozoril na nevarnost, ki jo za mir na svetu predstavljajo napadi na jedrske elektrarne.

S klicem "Slava Ukrajini" je bil shod zaključen ob pesmi pevca Tarasa Petrenenka, "Ukraina", ki je zvenela pri argentinskem obelisku kot srčna prošnja za mir.

VSESLOVENSKI SHOD V PODPORO UKRAJINI v Ljubljani

V sredo, 2. marca, je na Kongresnem trgu v Ljubljani potekal vseslovenski shod v podporo Ukrajini, na katerem je bil osrednji govornik premier Janez Janša. »Danes se v Ukrajini ne borijo le za svobodo, za demokracijo in za evropsko prihodnost, borijo se za življenje. Če je ogroženo življenje, je ogroženo vse,« je v nagovoru dejal predsednik slovenske vlade.

Vseslovenski shod v podporo Ukrajini je organiziralo Kulturno društvo Ljubljana – Kijev, besedo pa so imeli poleg predsednika vlade še veleposlanik Ukrajine v Sloveniji Mihajlo F. Brodovič, predsednik državnega sveta Alojz Kovšca, podpredsednik vlade in minister za obrambo mag. Matej Tonin, podpredsednik vlade in minister za gospodarstvo Zdravko Počivalšek in predstavnik Kulturnega društva Ljubljana – Kijev Jevgenij Gorešnik.

Predsednik vlade je v govoru uvodoma dejal, da v Ukrajini v tem trenutku umirajo ljudje. »Ne umirajo samo vojaki, umirajo civilisti, umirajo žene in otroci. Ruska vojska raketira in bombardira civilne objekte, strelja na civiliste, ki se goloroki zoperstavljajo ruskim tankom. Posnetki današnjega dne so grozljivi. Opogumlja pa pogum Ukrajincev, ki se ponekod goloroki postavljajo pred tanke. To nas spominja na pogumne Slovence v Vipavski dolini pred 30 leti in pol, ko je bila Slovenija pred podobno preizkušnjo.«

V nadaljevanju je dejal, »ko smo Slovenci takrat občutili, da smo enotni in pogumni, smo vedeli, da bomo uspeli.« »Rekli smo, mogoče bo trajalo dolgo časa, vendar se nikoli ne bomo predali in na koncu bomo zma-

gali. In smo. Vendar se še dobro spominjamo tiste napetosti, groženj, strahu in žrtev v tistih junijskih dneh. Zato vemo, kako se počutijo Ukrajinci, in zato smo z njimi solidarni iz srca in jih prosimo, zdržite.«

„*Posnetki današnjega dne so grozljivi. Opogumlja pa pogum Ukrajincev, ki se ponekod goloroki postavljajo pred tanke. To nas spominja na pogumne Slovence v Vipavski dolini pred 30 leti in pol, ko je bila Slovenija pred podobno preizkušnjo.*“

»Torej, v Ukrajini se danes ne borijo le za svobodo, za demokracijo in evropsko prihodnost, borijo se za življenje. Če je ogroženo življenje, je ogroženo vse. Tisti, ki so v zadnjih dneh prihajali iz Kijeva, so rekli, da jih je nekaj presenetilo.« Polna je tako avtocesta na poti iz Kijeva proti poljski meji kot tudi del avtoceste, ki vodi od poljske meje proti Kijevu. »Na desetisoče mož in fantov, ki delajo po Evropi, se vrača domov, braniti Ukrajino. Zadnji podatek je 80.000. V vojni lahko premagaš nekoga, ki se umika in beži, ne moreš pa premagati nekoga, kjer ljudje iz varnih evropskih mest množično hodijo braniti domovino, zato je Putin to vojno izgubil. Vendar pa je treba narediti vse, da bo vojna čim krajša, da pride do pogajanj, da pride do miru in umika ruske vojske iz Ukrajine in da se vzpostavi mir, v katerem bo mogoče urine

kazalce spet vrteti naprej, ne pa nazaj.«

Predsednik vlade Janez Janša je v nadaljevanju svojega govora predstavil razloge, zaradi katerih je diktator Putin šel v agresijo nad Ukrajino. »Pravi razlogi, da je šel Putin na Ukrajino, ni samo to, da se Putin boji evropske Ukrajine, kjer je svoboda in demokracija, ki bo vplivala tudi na notranje razmere v Rusiji, ampak so razlogi podobni razlogom drugih diktatorjev, ki so začeli vojne v zgodovini. To je nevarno in tega se je treba zavedati. Zaradi tega moramo vedeti, kako pomembno je, da se Ukrajino ubrani in da se vojna ne razširi. Če Putin zavzame Ukrajino, je po tem na vrsti Gruzija, Moldavija, baltske države, mogoče še kakšen poseg na Balkanu. Povsod tam, kjer se Evropa ni razširila, kjer ni vzpostavljen varnostni dežnik Nata.«

Predsednik vlade se je ob koncu svojega govora zahvalil udeležencem vseslovenskega shoda. »Naredimo v teh ukrepih pomoči vse, kar zmoremo.« Predsednik vlade se je zahvalil tudi za številna pisma in sporočila. Dejaj, da prejema številne klice tistih, ki želijo neposredno pomagati beguncem iz Ukrajine, da se javljajo tudi prostovoljci. »Takšne enotnosti ne v Sloveniji ne v Evropi v zadnjih desetletjih ni bilo. Vztrajajmo na tem, da pomagajmo Ukrajincem, bodimo z njimi sleherni trenutek. Ta agresija se lahko vleče nekaj časa, ruski vojaški stroj ni tako idealno močan, kot si nekateri predstavljajo. Ni pa to tudi papirnati tiger.« Ob tem je spomnil, da moramo v tej solidarnosti in pomoči vztrajati in čez nekaj dni ne pozabiti na vse. »Naredimo vse, kar je v naši moči, da Ukrajina zdrži, ker Ukrajina se bori tudi za nas. Hvala za podporo. Bog živi Slovenijo. Slava Ukrajini!«

SKA: KONCERT ŽARKA IGNJATOVIČA

Pod okriljem Slovenske kulturne akcije smo se zbrali v soboto, 5. marca, v dvorani dr. Tineta Debeljaka v Slovenski hiši, da bi prisluhnili ubranemu petju Luke Somoza Osterca, ki se je mudil v Buenos Aires in sicer prvič po petih letih. Na žalost mu zdravje ni dopustilo, da bi se udeležil srečanja. Vsekakor smo bili deležni izvrstnega koncerta v izvedbi kitarista Žarka Ignjatoviča, ki naj bi ga spremljal pri koncertu. Luka ni mogel, je pa prišel Žarko, in smo uredili zadevo.

Kratko a jedrnato pravijo, in to res drži. Bil je kratek program, a enkrat in vsi, ki smo tam bili smo uživali ob poslušanju Bacha, Villalobosa, Piazzolle, itd.

Po koncertu ni manjkalo zakuske in kramljanja. Brez dvoma lahko trdim, da je bil en lep večer, prvi v letošnji sezoni.

Kitarist in glasbeni pedagog Žarko Ignjatovič je diplomiral pri Darku Petrinjaku na glas-

beni akademiji v Zagrebu (1983), hkrati pa je študij kitare zaključil še pri Margi Bäuml-Klasing na Visoki šoli za glasbo v Gradcu (1987). Leta 1995 je opravil triletni podiplomski študij na Mozarteumu v Salzburgu v razredu Eliota Fiska. Aktivno je sodeloval na številnih seminarjih svetovno znanih kitaristov. Deluje kot profesor za kitaro in komorno igro na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru in na Glasbeni gimnaziji v Celju. Poleg solističnih nastopov doma in v tujini se posveča tudi komorni igri. Redno snema za radio in televizijo. Leta 1998 je izšla njegova prva samostojna zgoščenka z deli Weissa, Piazzolle, Tippetta, Bogdanoviča in Rojka, leta 2001 pa druga Hic et nunc, ki je posvečena glasbi sodobnih slovenskih skladateljev. Posnel je dve zgoščenki s kitaristom Jerkom Novakom in eno s čelistom Nebojšo Bugarskim.

Kultura je proces, v katerem posameznik

vključuje, spozna, uči in uveljavlja norme, prepričanja, tradicije in običaje kulture, v katero je vpisan. To je tako in se ne da spremeniti.

Bog daj, da bi bilo čimveč takih večerov, ki obogatijo dušo in telo saj vsi vemo, da glasba ne pozna meja in lepa glasba seže do srca ...

Slovenska kulturna akcija

CARAPACHAY Ples po ta starem

Na pustno nedeljo, 27. februarja, smo se v domu v Carapachayu zelo lušno imeli. Kot je že običajno pri nas, smo organizirali pustni ples, ali ples po ta starem. Tokrat nas je spremljal dolgoletni prijatelj Albert Daisen, ki je znal navdušiti občinstvo od začetka in prav do konca večera. Pa ni igral samo polke in valčke. Bili smo presenečeni, kako lepo je zapel operne arije, kot na primer: Nessun dorma in še nekaj drugih. Izvrstno.

Čeprav smo mislili, da se vremena krajncem ne bodo zjasnila, saj je po malem deževalo skoraj ves dan, se nas je dobri Bog usmilil in ustavil dež. Rezultat tega je pa bil – poln dom obiskovalcev. Kaj takega se še ni zgodilo, da bi imeli kar dva prizorišča za ples: v dvorani in na igrišču. Poznalo se je, da so ljudje potrebovali malo sprostitve, zabave, plesa, po tolikih mesecih zaprtja in okužb.

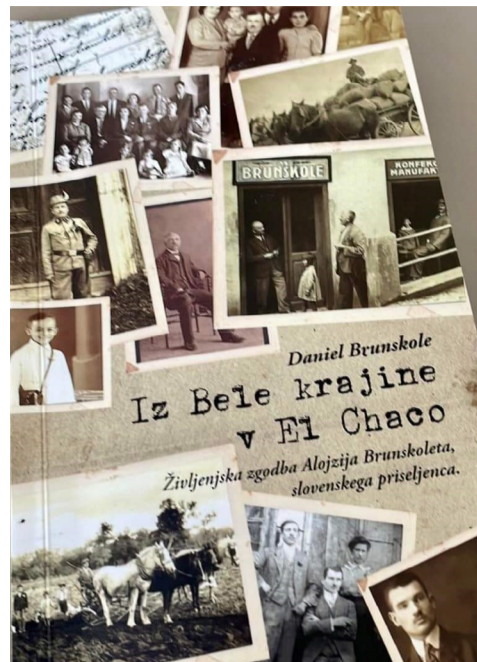
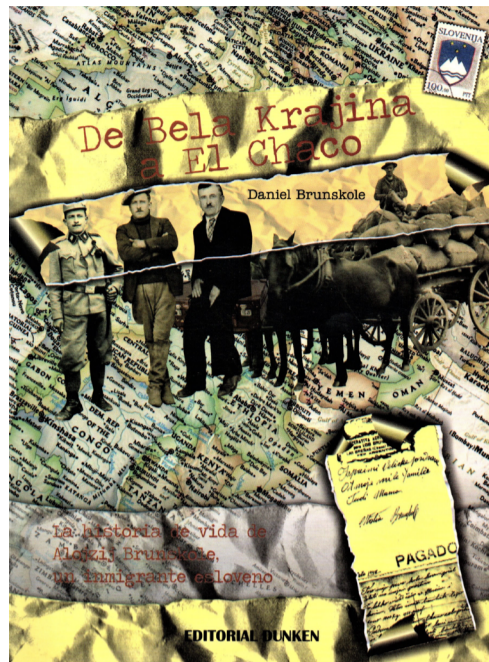
Kot ponavadi, smo imeli okusne hrane in pijače na pretek, lepo je bilo okrašeno – pustu primerno- in k sreči je vse potekalo kot po maslu. Končno je zasijal še mesec.

„*Poznalo se je, da so ljudje potrebovali malo sprostitve, zabave, plesa, po tolikih mesecih zaprtja in okužb.*“

„*Cilj je bil dosežen: ljudi smo razveselili, lušno so se imeli, mi smo bili utrujeni, kar precej bi lahko rekli, a ostal nam je prijeten občutek, da smo zmogli izpeljati tako lep, bogat večer.*“

Hvala vsem, ki ste sodelovali in hvala vsem, ki ste prišli. Upajmo, da se bomo čimprej zopet srečali ...

DANIEL BRUNSKOLE | *Iz Bele krajine v El Chaco*

Z Danielom sva se spoznala maja 2018, takrat mi je podaril svojo knjigo. Seveda je bilo zanimivo izvedeti več o starih slovenskih priseljencih, o katerih mi, še posebno povojna skupnost, nismo imeli preveč podatkov in zgodb. Sicer tudi potomci teh priseljencev niso kaj dosti vedeli o svojih koreninah, kot smo lahko spoznali že v delu Carlosa Bizaia na primer.

Danielovi knjigi je uspelo preseči meje Argentine, saj je pred kratkim nekoliko spremenjena izšla še v prevodu v Sloveniji, zato smo ga prosili za pogovor.

Daniel, kako je prišlo tvoje delo do Slovenske izseljenske matice?

DB: Moj ded je prišel v Argentino v letu 1924 in umrl 1965, ne da bi se kdaj bil vrnil. In želel sem si, da bi se vsaj simbolično vrnil skozi strani te knjige. Seveda to predstavlja stroške, visoke za samostojnega

avtorja, zato sem navezal stik z nekaj slovenskimi ustanovami in jim poslal knjigo v kastiljskem izvorniku, da bi se prepričali, da gre za natančno in resno raziskovalno delo. Predlagal sem jim, da bi se prevedlo v slovensščino in izdalo tam.

Seveda je bilo delo zanimivo za Slovensko izseljensko matico, ki že od leta 1951 povezuje Slovence iz zamejstva in po svetu z domovino. Za slovensko izdajo ste ga skrajšali in nekoliko preuredili.

DB: Ja, čeprav so ga v začetku razumeli kot družinsko zgodbo, zaradi česar ne bi bilo primerno za izdajo pri Matici. Nato sem se sestal v Sloveniji z g. Janezom Rogljem in mag. Nadio Molek, s katerima smo dognali, da bi projekt lahko uspel, če bi se strukturo knjige nekoliko prilagodilo za slovenskega bralca. Bili smo zedinjeni, da je nujno skrajšati besedilo in da bi se bolj vključil v zgodbo ter jo prepisal v prvi osebi, saj je v izvorniku razen uvoda pisana v tretji osebi.

Zanimivo bi bilo, da bi nas na kratko seznanil s svojimi koreninami. Si se jih od nekdanj zavedal, se je doma govorilo slovensko?

DB: Moj ded ni bil ravno komunikativna oseba, kar je zadevalo njegovo preteklost. Vedeli smo, da je bil Jugoslovan, veteran prve svetovne vojne. Nekaj pripovedi iz le-te in nič več. Moj oče in njegova starejša brata sta govorila slovensko v otroških letih, a po prezgodnji smrti matere (ded je ovdovel dvakrat!) in začetku šolanja, so kmalu pozabili materinščino. Kot odrasli so se spominjali samo še nekaj besed. Bilo je leta 1990, ko sem se odločil pobrskati po preteklosti. Naprosil sem eno teto, da bi poiskala kako sled o kraju rojstva mojega deda v stari družinski hiši. Tako smo prišli do nekega pisma iz leta 1954, iz katerega smo dognali njegovo slovensko pripadnost. Nato smo tudi prišli v stik s sorodniki v Sloveniji.

Preveč podrobnosti ne bi tu razodeli, a povej nam nekaj podatkov o družini.

DB: Slovensko izseljensko matico je zanimala zgodba vnuka, ki se je spraval rekonstruirati življenje starega očeta. Rekonstruirati je pravi glagol, saj se je veliko podatkov izgubilo skozi čas in pomembni dogodki so nam bili popolnoma neznani, na primer po kakšni poti je došel sem, če je potoval sam ali je imel sopotnike, prva leta v El Chacu itd. Oče in moja strica sta seveda znala povedati o času po dopolnjenem desetem ali pet-

najstem letu, iz otroštva pa prav malo. To je pomenilo vsaj petnajstletno vrzel, zato sem moral kar iskati raznorazne podatke, da bi verodostojno zapolnil tisto obdobje.

Čeprav si odstranil velik del besedila in slik iz izvornika, pa si vključil v slovensko verzijo nov fotografski material.

DB: Ja. Kastiljska verzija ima približno 150 fotografij, slovenska pa 39, od katerih jih je nekaj novih. Na primer, v originalu sem omenil, da je Rudolf Brunskole, eden od dedovih bratov, izgubil nogo v vojni, in ko sem obiskal Slovenijo leta 2019, so mi v kulturnem centru Semič podarili knjigo, v kateri je slika potrdila o invalidnosti. Veliko presenečenje je bilo tudi v Kobariškem muzeju videti razstavljen fotografijo bataljona mojega deda, ki je vključena v argentinski knjigi. Neverjetno, kako sem prišel do takih podatkov in materiala, ko pa nisem bil nič od tega dobil ne v vojnem muzeju na Dunaju ne v Ljubljani.

Hvala lepa, Daniel, za ta intervju za naš tednik. Čestitamo za to delo, lepo bi bilo dobiti tudi tu v Argentini kak izvod.

Virtualno predstavitev knjige, ki vključuje branje odlomkov, si je možno ogledati na YouTube kanalu Slovenske izseljenske matice:

[Povezava](#)

Rok Fink

Lektoriranje: Tjaša Lorbek

Foto: Kulturno umetniško društvo J. Mihelič Semič

MORADAS DE BRANISLAVA SUŠNIK | BIVALIŠČA BRANISLAVE SUŠNIK

Veliko se je dogajalo v zadnjih letih v zvezi z Branislavo Sušnik ob stoletnici njenega rojstva (1920), razstava v Etnografskem muzeju v Ljubljani, predavanje na lektoratu slovenščine na Filozofski fakulteti buenosaireske univerze in drugi dogodki na prizoriščih po svetu.

Dne 3. marca t. l. pa se je predstavila še dvojezična monografija Moradas de Branislava Sušnik / Bivališča Branislave Sušnik (založba Malinc) in dokumentarni film Casa entre aguas / Hiša med vodami Francisca Tomsicha, soredizerja projekta in sourednika knjige, ter režiserke Henrike von Dewitze. Pri celem projektu sodeluje tudi Barbara Pregelj.

Antropologinja, rojena v Medvodah, je delovala pretežno v Paragvaju. Po kratkem bivanju v Argentini se je preselila v Paragvaj na povabilo Andrésa Barbera, ustanovitelja tamkajšnjega etnografskega muzeja, katerega vodstvo je sprejela po Barberovi smrti.

Na tem položaju je ostala do svoje smrti leta 1996 ter močno razvila in obogatila ta muzej.

Vabilu na prireditve v Museo del libro se je odzvalo kar nekaj rojakov (poleg drugih obiskovalcev seveda), slovenski veleposlanik Alain Brian Bergant in druga sekretarka Urška Učakar ter tudi dva predstavnika paragvajskega veleposlaništva, ki se slučajno nahajata poleg muzeja na avenijski Las Heras.

Dogodek je z govorom otvoril slovenski veleposlanik, ki je nato podal besedo začasnemu odpravniku poslov Republike Paragvaj v Argentini, Juanu Ramónu Canoju Montaniji.

V nadaljevanju je Francisco Tomsich predstavil knjigo in dokumentarec, nazadnje je spregovorila tudi Henrike, oba seveda v kastiljščini.

Vprašali smo drugo sekretarko go. Urško Učakar, kako je prišlo do tega projekta in predstavitev v Buenos Airesu?

U. U.: »Dogodek je potekal na pobudo Založbe Malinc, ki je izdala knjigo Bivališča Bra-

nislave Sušnik urednikov Francisca Tomsicha in Barbare Pregelj. Knjiga se v Južni Ameriki predstavlja skupaj z dokumentarnim filmom Hiša med vodami režiserke Henrike von Dewitz. Poleg predstavitve v Buenos Airesu se v naslednjih tednih načrtuje še več predstavitev v Urugvaju in Paragvaju.

Predstavitve v Buenos Airesu je nastala v sodelovanju in ob pomoči Nacionalne knjižnice Argentinske republike Mariano Moreno, Ministrstva za kulturo Argentinske republike, Javne agencije za knjigo Republike Slovenije, nadnacionalnega programa Evropske unije Ustvarjalna Evropa, Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in Veleposlaništva Republike Slovenije v Buenos Airesu.

Bivališča Branislave Sušnik je neodvisen in kritičen raziskovalni projekt, ki se je razvil prek mednarodne mreže raziskovalcev, umetnikov in znanstvenikov s sedežem v Medvodah okoli življenja, dela in zapuščine

slovensko-paragvajске antropologinje, arheologinje in jezikoslovke Branislave Sušnik. Dogodek je usmerjen v seznanjanje javnosti s trenutnim stanjem in pomenom dela Branislave Sušnik, s predstavitvijo nekaterih najpomembnejših del, ki so nastala v okviru projekta, kot je dvojezična in kolektivna monografija Moradas de Branislava Sušnik / Bivališča Branislave Sušnik, ki je leta 2020 izšla pri Založbi Malinc in sta jo uredila Francisco Tomsich in Barbara Pregelj ter srednjemeritražni dokumentarni film Hiša med vodami režiserke Henrike von Dewitze.

Gre za neodvisen raziskovalni projekt, a je za Veleposlaništvo zagotovo izredno pomembno, da se preko različnih del promovira življenje in delo te izredno priznane slovenske znanstvenice, zato smo se na vabilo Založbe Malinc in urednikov z veseljem odločili za podporo predstavitvi. Dr. Branislava Sušnik je imela izreden doprinos k znanosti v Paragvaju in celotni regiji, za naše Veleposlaništvo pa predstavlja tudi pomemben most prijateljstva med Slovenijo in Paragvajem.

Slovensko veleposlaništvo je pripravilo zakusko in osvežitev, ob čemer so se potem razvili pogovori med prisotnimi. Knjige so bile na voljo in kar lepo število se jih je tudi prodalo.

Rok Fink

Lektoriranje: Tjaša Lorbek

KOLEDAR

26. marca ob 15. uri
redni pouk na srednješolskem
tečaju RMB v Slovenski hiši

27. marca ob 9. uri
sv. maša ob začetku proslave
70-letnice centralne mladinske
organizacije in občni zbor v
Slomškovem domu

27. marca ob 10.30 uri
70. redni občni zbor Društva
Slovenska vas v Hladnikovem domu

3. aprila ob 9.30 uri
Občni zbor Našega doma San Justo

OSEBNE NOVICE

DIPLOMA

2. marca je na argentinski poslovni
univerzi (UADE) dokončal študije
Erik Tomaž Oblak. Diplomiral je kot
Industrijski Inženir. Čestitamo mu in
želimo mnogo uspeha!

† SMRT

V sredo, 16. marca 2022 je v
99. letu starosti šel po božje plačilo
gospod **Boris Pavšer**.

V Slovenski vasi je v 76. letu starosti
umrla gospa **Pavla Avanzo**.

NEDELJA, 24. APRILA 2022

VOLITVE

v Državni zbor
Republike Slovenije

Glasovanje na
Velesposlaništvu v Buenos
Airesu ali po pošti.

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

POEZIJA

Leta 1999 je organizacija Združenih nardo-
vov za izobraževanje, znanost in kulturo
UNESCO 21. marec razglasila za »svetovni
dan poezije« z namenom promoviranja bra-
nja, pisanja, objavljanja in učenja poezije.

Obenem je 21. marca v Sloveniji tudi prvi
pomladni dan. Pomlad in poezija sta si so-
rodna, saj se s prihodom pomladi narava
pojavi v vsej svoji lepoti. Španski pesnik in
pisatelj Gustavo Adolfo Bécquer je lepo opi-
sal povezavo poezije in pomladi: »Dokler bo
na svetu pomlad, bo tudi poezija!«

Na žalost pa lepote poezije in pomladi da-
nes svet ne more popolnoma uživati zara-
di krute vojne na ukrajinskih tleh. Ko bi le
za nekaj dni bombe zamenjali za poezije...
»Poezija je dejanje miru. Mir gre v pesniško
ustvarjanje, kakor moka v kruh,« je napi-
sal Pablo Neruda, čilski pesnik in Nobelov
nagrajenec.

Poezija je sinonim življenja, lepote, ljubez-
ni, miru in sprave.

MOLITEV ZA SPRAVO

O Bog, ki véruješ v ljudi,
začasne popotnike in sopotnike
blatnih zemeljskih dni in poti,
ki vežeš rojake iz roda v rod
iz davne preteklosti v davno prihodnost, –
o Bog, ki vladaš živim in mrtvim,
daj, da živi pokopljejo mrtve!
Daj mrtvim pokoj in živim mir!
Daj zrušiti vse boleče spomine
na bratsko prelito kri in zločine!
Odpri ljudem, Bog, oči za resnico,
srce za pravico, dobroto in čast!
Kajti prišel je čas za čast
ter čas za nov začetek in upanje.
O Bog, ki ljubiš še tiste, ki te ne ljubijo,
usmili se jih, ki so gluhi za čast
in za človeško ljubezen do bližnjega,
vzemi jih k sebi, milostno in nemudoma
in reši nas kuge sovražnosti! Amen.

Tone Kuntner

Zbral: Jože Jan

“ZDAJ GRE ZA SLOVENIJO!”

Zbornik ob 30-letnici slovenske
države lahko naročite na naslovu
svobodna.ba@gmail.com

Likovni natečaj

V. MEDNARODNI BIENALE OTROŠKE RISBE

Povezava

68. Misijonska tombola 7/8/2022

Sprejemamo dobitke in finančno podporo. Bodimo velikodušni!
Estamos recibiendo donaciones de dinero y premios para la tómbola. ¡Seamos generosos!

Kontaktirajte se s predsednikom svojega doma.
Comuníquese con el presidente de su asociación.
ali / ó

Lučka Makek: 11 3175-0822
Regina Truden Leber: 11 4148 6228
68.misijonskatombola@gmail.com

»Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor vame veruje,
bo živel, tudi če umre.« Janez 11, 25

Z žalostjo sporočamo,
da je v sredo, 16. marca 2022,
v 99. letu starosti šel po večno plačilo gospod

BORIS PAVŠER

prvi pevodnja sanmartinskega zbora
in večletni učitelj v Rožmanovi šoli.
Slovenski dom San Martín izreka
iskreno sožalje družini, sorodnikom
in prijateljem.
Ohranili ga bomo v lepem spominu!

Svobodno Slovenijo podpirajo

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

Grupo HZ

oblak®